

OMBUIGINGEN

Zeewolde

Inleiding

In deze paragraaf wordt uitgelegd wat er voor nodig is om de financiën van de gemeente gezond te houden. Het gaat over ombuigingen die gedaan moeten worden om te zorgen dat er genoeg geld is voor alle belangrijke taken.

Vanaf heden zal deze paragraaf een vast onderdeel zijn van de Planning & Control documenten van Zeewolde. Zo blijft u als raad regelmatig op de hoogte van de voortgang van de ombuigingen.

Financiële situatie

In juli 2025 is in de gemeenteraad de Voorjaarsnota 2025 besproken. Daarin is de raad geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen en wat dit betekent voor de begroting.

De financiële uitkomst van de Programmabegroting 2026-2029 vóór ombuigingen ziet er als volgt uit.

Begrotingssaldo 2026-2029 voor ombuigingen (x € 1,-)			
2026	2027	2028	2029
270.100	1.218.600	2.889.600	3.022.200

-/- = voordeel

Sinds 2024 is bekend dat er een begrotingstekort wordt verwacht. Om dit begrotingstekort op te lossen is er in 2024 gestart met het zoeken naar manieren om geld te besparen of meer opbrengsten te realiseren. De aanleiding hiervoor was de Meicirculaire van 2024, die duidelijk maakte dat 2026 financieel een lastig jaar wordt. Vanaf oktober 2024 is er concreet aan de slag gegaan om voor de begroting van 2026 een plan te hebben om deze begrotingstekorten aan te pakken.

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) vindt het belangrijk dat gemeenten open zijn over de oorzaken van begrotingstekorten. Dit hoofdstuk helpt daarbij door duidelijk te laten zien waar de financiële problemen vandaan komen. De provincie eist dat de begroting structureel sluitend moet zijn. Om dit voor elkaar te krijgen zijn deze ombuigingen noodzakelijk.

De ombuigingen

In april 2025 heeft de gemeenteraad een plan goedgekeurd met voorstellen voor ombuigingen. Dit plan beschrijft welke onderwerpen prioriteit hebben bij het ombuigen en hoe de gevolgen van deze ombuigingen zo klein mogelijk gehouden kunnen worden. Ook de ombuigingen die toen door de gemeenteraad zijn ingediend (amendementen), zijn in dit plan meegenomen.

Hieronder een overzicht van de in april vastgestelde totale ombuigingen.

Totaaloverzicht ombuigingen (x € 1,-)							
Nummer	Ombuigingen	Categorie	2026	2027	2028	2029	Voorstel
1.	Ophoging raming Dividenduitkering	Analyse	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	1
2.	Ophoging raming Forensenbelasting	Analyse	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	2
3.	Ophoging raming Toeristenbelasting	Analyse	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000	3
4.	Schrappen stelpost externe advieskosten	Stelposten	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	4
5.	Incidenteel ramen stelpost autonome ontwikkelingen	Stelposten	-150.000	-300.000	-450.000	-450.000	5
6.	Incidenteel ramen stelpost loon/prijsmut. Gesubs. Inst.	Stelposten	-135.200	-141.000	-288.500	-442.100	6
7.	Vrijval vacatureruimte RPV	Stelposten	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000	8
8.	Vrijval werkbudget integrale veiligheid	Herijking	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	9
9.	Analyse algemene uitkering	Analyse	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000	13
10.	Schrappen stelpost onvoorzien	Stelposten	-136.100	-204.200	-272.300	-272.300	14
11.	Analyse OZB	Analyse	-680.000	-680.000	-680.000	-680.000	16
12.	Toerekenen straatreiniging aan riooltarief	Tarieven aanpassing	-255.000	-265.000	-265.000	-265.000	17
13.	Stoppen structurele voeding BR Integraal Wijkbeheer	Herijking	0	-325.000	-325.000	-325.000	18
14.	Taakstelling Openbare Ruimte	Taakstelling	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	20
15.	Taakstelling Sociaal Domein	Taakstelling	-1.750.000	-1.750.000	-1.750.000	-1.750.000	42
16.	Verlagen div. subsidies en bijdragen culturele instellingen	Herijking	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000	53
17.	Aanbieden zwemles op zondag	Tarieven aanpassing	-26.800	-28.400	-30.100	-30.100	57
18.	Verlagen overige bijdrage en subsidies sport	Herijking	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	58
Totaal ombuigingen			-4.043.100	-4.603.600	-4.970.900	-5.124.500	

-/- = voordeel

Noodzakelijk ingezette ombuigingen

Om tot een structureel sluitende begroting te komen zijn de volgende ombuigingen noodzakelijk. Hiermee is een deel van het raadsbesluit van april 2025 verwerkt.

Ingezette ombuigingen (x € 1,-)							
Nummer	Ombuigingen	Categorie	2026	2027	2028	2029	Voorstel
1.	Ophoging raming Dividenduitkering	Analyse	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	1
2.	Ophoging raming Forensenbelasting	Analyse	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	2
3.	Ophoging raming Toeristenbelasting	Analyse	-175.000	-175.000	-175.000	-175.000	3
4.	Schrappen stelpost externe advieskosten	Stelposten	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	4
5.	Incidenteel ramen stelpost autonome ontwikkelingen*	Stelposten	0	-150.000	-300.000	-450.000	5
6.	Incidenteel ramen stelpost loon/prijsmut. Gesubs. Inst.*	Stelposten	0	0	-125.300	-255.300	6
7.	Vrijval vacatureruimte RPV	Stelposten	0	-90.000	-90.000	-90.000	8
8.	Vrijval werkbudget integrale veiligheid	Herijking	0	-10.000	-10.000	-10.000	9
9.	Analyse algemene uitkering**	Analyse	-500.000	-500.000	-500.000	-500.000	13
10.	Schrappen stelpost onvoorzien*	Stelposten	-233.400	-136.100	-204.200	-272.300	14
11.	Analyse OZB**	Analyse	-680.000	-680.000	-680.000	-680.000	16
12.	Toerekenen straatreiniging aan riooltarief	Tarieven aanpassing	0	-265.000	-265.000	-265.000	17
13.	Stoppen structurele voeding BR Integraal Wijkbeheer	Herijking	0	-325.000	-325.000	-325.000	18
14.	Taakstelling Openbare Ruimte	Taakstelling	0	0	-30.000	-30.000	20
15.	Taakstelling Sociaal Domein	Taakstelling	0	0	-1.250.000	-1.050.000	42
16.	Verlagen div. subsidies en bijdragen culturele instellingen	Herijking	0	0	-15.000	-15.000	53
17.	Aanbieden zwemles op zondag	Tarieven aanpassing	0	0	-30.100	-30.100	57
18.	Verlagen overige bijdrage en subsidies sport	Herijking	0	-10.000	-10.000	-10.000	58
Totaal ingezette ombuigingen			-1.668.400	-2.421.100	-4.089.600	-4.237.700	

-/- = voordeel

*Bedragen bij besluit ombuigingen gebaseerd op begroting 2025, bedragen zijn bijgesteld op basis van bestaand beleid voor de begroting 2026.

**Bedragen zijn meegenomen in het saldo voor de ombuigingen op basis van bestaand beleid.

Niet gebruikte ombuigingen

Niet alle voorstellen uit het overzicht van de ombuigingen plan hoeven voor de begroting 2026-2029 gebruikt te worden. De voorstellen die niet gebruikt hoeven te worden staan in het onderstaand overzicht.

Niet ingezette ombuigingen (x € 1,-)							
Nummer	Ombuigingen	Categorie	2026	2027	2028	2029	Voorstel
1.	Ophoging raming Dividenduitkering	Analyse	0	0	0	0	1
2.	Ophoging raming Forensenbelasting	Analyse	0	0	0	0	2
3.	Ophoging raming Toeristenbelasting	Analyse	0	0	0	0	3
4.	Schrappen stelpost externe advieskosten	Stelposten	0	0	0	0	4
5.	Incidenteel ramen stelpost autonome ontwikkelingen*	Stelposten	0	0	0	0	5
6.	Incidenteel ramen stelpost loon/prijsmut. Gesubs. Inst.*	Stelposten	0	0	0	0	6
7.	Vrijval vacatureruimte RPV	Stelposten	-90.000	0	0	0	8
8.	Vrijval werkbudget integrale veiligheid	Herijking	-10.000	0	0	0	9
9.	Analyse algemene uitkering**	Analyse	0	0	0	0	13
10.	Schrappen stelpost onvoorzien*	Stelposten	0	0	0	0	14
11.	Analyse OZB**	Analyse	0	0	0	0	16
12.	Toerekenen straatreiniging aan riooltarief	Tarieven aanpassing	-255.000	0	0	0	17
13.	Stoppen structurele voeding BR Integraal Wijkbeheer	Herijking	0	0	0	0	18
14.	Taakstelling Openbare Ruimte	Taakstelling	-30.000	-30.000	0	0	20
15.	Taakstelling Sociaal Domein	Taakstelling	-1.750.000	-1.750.000	-500.000	-700.000	42
16.	Verlagen div. subsidies en bijdragen culturele instellingen	Herijking	-15.000	-15.000	0	0	53
17.	Aanbieden zwembad op zondag	Tarieven aanpassing	-26.800	-28.400	0	0	57
18.	Verlagen overige bijdrage en subsidies sport	Herijking	-10.000	0	0	0	58
Totaal niet ingezette ombuigingen			-2.186.800	-1.823.400	-500.000	-700.000	

-/- = voordeel

*Bedragen bij besluit ombuigingen gebaseerd op begroting 2025, bedragen zijn bijgesteld op basis van bestaand beleid voor de begroting 2026.

**Bedragen zijn meegenomen in het saldo voor de ombuigingen op basis van bestaand beleid.

Door de ombuigingen uit het plan te gebruiken, kan er een begroting voorgelegd worden die structureel sluitend is. Voor deze begroting is nog geen gebruik gemaakt van de middelen die in april beschikbaar zijn gesteld voor een "zachte landing". Daarom wordt voorgesteld om de claim voor 2026 van € 2.000.000,- (10% * € 20.000.000,-) vanuit de zachte landing te laten vervallen en als vrije ruimte van de Algemene reserve te labelen.

Taakstellingen

In deze ombuigingsvoorstellen zijn twee belangrijke taakstellingen opgenomen die vanaf begrotingsjaar 2028 van belang zijn: de taakstelling Openbare Ruimte en de taakstelling Sociaal domein. Er is gestart uit te zoeken hoe deze taakstellingen ingevuld kunnen worden. De verwachting is dat er in het eerste kwartaal van 2026 meer concrete inzichten hierover beschikbaar zijn.

Samenvatting

Tot slot geeft dit hoofdstuk een goed beeld van de financiële situatie en de mogelijkheden voor de komende jaren. Een nieuwe raad kan deze informatie en de resterende ombuigingsplannen meenemen bij het opstellen van hun verkiezingsprogramma en het raads- en collegeprogramma. Zo kunnen er weloverwogen beslissingen worden genomen voor de toekomst van de gemeente.

Hieronder ziet u het begrotingssaldo na verwerking van de ingezette ombuigingen.

Begrotingssaldo 2026-2029 na ombuigingen (x € 1,-)			
2026	2027	2028	2029
-218.300	-22.500	-20.000	-35.500

-/- = voordeel

